

Eksport Getah Malaysia ke Amerika Syarikat, 1970-1990

Export of Malaysia Rubber to the United States, 1970-1990

Liew Yih Hui

Jabatan Sejarah, Fakulti Sains Kemanusiaan,
Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjong Malim, Perak, MALAYSIA
yihhuiliew@gmail.com

Published: 14 September 2022

To cite this article (APA): Liew, Y. H. (2022). Export of Malaysia Rubber to the United States, 1970-1990. *Perspektif Jurnal Sains Sosial Dan Kemanusiaan*, 14, 11-24.
<https://doi.org/10.37134/perspektif.vol14.sp.2.2022>

To link to this article: <https://doi.org/10.37134/perspektif.vol14.sp.2.2022>

Abstrak

Kajian ini menganalisis eksport getah di Malaysia dengan Amerika Syarikat tahun 1970 hingga 1990. Perkembangan hubungan tersebut boleh dibahagikan kepada dua peringkat iaitu 1970 hingga 1985 dan 1986 hingga 1990. Malaysia pada tahun 1970 hingga 1985 kerajaan mula menitikberatkan pembangunan ekonomi melalui Dasar Ekonomi Baru (1970-1990) dan mula melaksanakan Dasar Pertanian Negara pada tahun 1984. Sebaliknya, pada tahun 1986 hingga 1990, sektor pertanian mula diambil alih oleh sektor pembuatan manakala eksport hasil pertanian dengan Amerika Syarikat mula beralih kepada negara ASEAN. Metodologi sejarah digunakan sepenuhnya dalam kajian ini iaitu kaedah kualitatif menerusi kajian sejarah. Perbincangan dalam kajian ini adalah menggunakan sumber primer yang diperolehi daripada Arkib Negara Kuala Lumpur dan Jabatan Perangkaan Negara. Sumber sekunder yang terdiri daripada jurnal, buku, tesis dan akhbar yang diperolehi daripada Universiti Pendidikan Sultan Idris dan Arkib Negeri Sarawak juga digunakan dalam penulisan. Fakta yang diperolehi ditaksir dan ditulis dalam bentuk naratif serta menekankan aspek sebab dan akibat. Hasil penyelidikan mendapati bahawa perkembangan eksport getah Malaysia ke Amerika Syarikat bukan hanya dipengaruhi oleh polisi, dasar dan rancangan kerajaan bahkan juga faktor luaran seperti permintaan pasaran dunia, kemerosotan ekonomi dunia dan perkembangan ekonomi negara Amerika Syarikat. Pengetahuan berhubung perkembangan ekonomi hasil daripada eksport getah ini memperlihatkan peranan sektor getah dalam pembangunan ekonomi sesebuah negara. Ia membuktikan bahawa rancangan dan program pembangunan pertanian yang sistematik adalah berkesan dalam membangunkan ekonomi negara. Pemahaman kepada sejarah ekonomi Malaysia dari aspek ini membantu memberikan gambaran tentang kepentingan hubungan dengan Amerika Syarikat kepada pembangunan ekonomi Malaysia.

Kata Kunci: Eksport, Getah, Amerika Syarikat, Malaysia 1970-1990

Abstract

This study analyzes rubber exports in Malaysia to the United States from 1970 to 1990. The development of the relationship can be divided into two stages, namely 1970 to 1985 and 1986 to 1990. In 1970 to 1985 the Malaysian government began to emphasize economic development through the New Economic Policy (1970-1990) and implemented the National Agricultural Policy in 1984. On the other hand, in 1986 to 1990, the agricultural sector began to be taken over by the manufacturing sector while exports of agricultural products with the United States has begun to change its course to the ASEAN countries. Historical methodology is used in this study which is a qualitative method through historical study. The discussion in this study is to use primary sources obtained from the Kuala Lumpur National Archives and the National Statistics Department. Secondary sources consisting of journals, books, theses and newspapers obtained from the Sultan Idris Education University and the Sarawak State Archives were also used in the writing. The facts obtained are assessed and written in narrative form as well as emphasizing the aspects of the cause and effect. The research found that the development of Malaysian rubber

exports to the United States is not only influenced by the government policies, policies and plans but also external factors such as the world market demand, global economic downturn and economic development of the United States. Knowledge of economic development as a result of rubber exports shows that the role of the rubber sector affected the economic development of a country. It proves that systematic agricultural development plans and programs are effective in developing the country's economy. An understanding of the history of the Malaysian economy from this aspect helps to provide an overview of the importance of relations with the United States to the development of the Malaysian economy.

Keywords: *Export, Rubber, Malaysia, United States, 1970-1990*

PENGENALAN

Sejak zaman kolonial sehingga tahun 1960-an salah satu sektor yang menjadi penyumbang terpenting kepada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) di Malaysia adalah getah. Namun setelah penubuhan Malaysia, struktur ekonomi Malaysia mulai mengalami perubahan menjelang tahun 1980-an di mana sumbangan sektor pembuatan mula menyaingi sektor pertanian. Perubahan ini juga berlaku kerana rancangan dan polisi pembangunan pertanian yang dibahagikan kepada dua tahap iaitu sebelum tahun 1984 dan selepas 1984. Sebelum tahun 1984, dasar dan rancangan pertanian tidak dirancang, teratur dan diurus dengan baik tidak seperti selepas tahun 1984 iaitu selepas pengenalan Dasar Pertanian Negara. Perubahan tersebut mempengaruhi perdagangan getah Malaysia terutamanya dalam pasaran antarabangsa.

Dalam jangka masa 20 tahun, jumlah sumbangan perdagangan luar Malaysia kepada KDNK menunjukkan penambahan, iaitu dari 77.06 peratus tahun 1970 kepada 98.83 peratus tahun 1990 (Mariani & Mohd Zhahir, 1998). Tidak dapat dinafikan bahawa peranan perdagangan antarabangsa penting dalam pertumbuhan ekonomi Malaysia. Dalam hubungan perdagangan antarabangsa, Amerika Syarikat merupakan haluan perdagangan terpenting dan utama bagi getah Malaysia sejak tahun 1960-an. Sumber primer ini menjadi penting kepada negara perindustrian seperti Amerika Syarikat bagi memenuhi bahan mentah bagi pengeluaran barangan perkilangan. Malah Amerika Syarikat merupakan negara keempat terbesar bagi pasaran eksport getah Malaysia selepas China, Singapura dan Jepun pada tahun 1990-an (Laporan Ekonomi 1979/1980). Ini menunjukkan bahawa Amerika Syarikat merupakan negara Barat pertama dalam senarai eksport utama Malaysia. Malah pengaruh negara tersebut terhadap Malaysia terbukti apabila dasar Amerika Syarikat ke atas timah dan getah (komoditi utama Malaysia) mengecewakan Malaysia terutamanya dalam usaha menstabilkan harga kedua-dua komoditi tersebut tahun 1980-an. Persoalannya, seberapa pentingnya hubungan eksport hasil pertanian Malaysia dengan Amerika Syarikat tahun 1970 hingga 1990 sehingga negara pengeluar seperti Malaysia akur kepada Amerika Syarikat?. Oleh itu, aktiviti perdagangan eksport getah Malaysia dengan Amerika Syarikat tidak harus diabaikan terutamanya kepentingan hubungan tersebut kepada perdagangan antarabangsa Malaysia.

Malaysia mempunyai hubungan yang baik dengan Amerika Syarikat terutamanya dari segi keselamatan dan ekonomi. Bagi Malaysia, Amerika Syarikat ialah pasaran eksport utama, sumber pelaburan langsung asing dan berteknologi tinggi dan merupakan kunci utama kepada pertumbuhan ekonomi Malaysia dalam mencapai status negara membangun. Malah Amerika Syarikat merupakan pelabur keempat terbesar di Malaysia. Namun Malaysia dan Amerika Syarikat sering menghadapi pelbagai cabaran yang membawa ketegangan kepada hubungan kedua-dua negara dalam tempoh tahun 1970-1990. Walau bagaimanapun, ekonomi Malaysia juga bergantung kepada hubungan perdagangan dengan Amerika Syarikat terutamanya eksport yang meliputi komoditi utama seperti getah. Namun kebergantungan yang keterlaluan menjadi kurang menguntungkan kerana ekonomi negara yang tidak stabil dan permintaan pasaran dunia yang turun naik akibat pelbagai cabaran dan kekangan dari luar dan dalam negara. Keadaan ini membawa kepada wujudnya Dasar Pandang ke Timur merupakan salah satu inisiatif bagi mengurangkan pergantungan Malaysia kepada satu-satu negara seperti Amerika Syarikat. Namun, ini tidak bermakna Malaysia mengurangkan hubungan perdagangannya dengan Amerika Syarikat. Malaysia hanya bertindak memperjuangkan ekonominya sebagai negara dunia ketiga

dan sedar bahawa kehadiran Amerika Syarikat sebagai rakan perdagangannya adalah perlu untuk tujuan pembangunan ekonomi. Oleh itu, cabaran-cabaran dalam hubungan perdagangan antara Malaysia dan Amerika Syarikat adalah penting untuk diberi perhatian.

Selepas penubuhan Malaysia, pelbagai dasar dan rancangan pembangunan berkaitan dengan ekonomi seperti Dasar Ekonomi Baru (1970-1990) dan Dasar Pertanian Negara Pertama (1984-1991) telah dirangka untuk membangunkan ekonomi Malaysia terutamanya dalam sektor pertanian. Namun begitu, sektor getah masih mengalami penurunan walaupun mengalami peningkatan pada awal tahun 1970-an. Pada masa yang sama, berlaku kemerosotan ekonomi negara pada awal tahun 1980-an yang sebahagian besar dipengaruhi oleh suasana ketidakstabilan ekonomi dunia telah menambahkan lagi kesan buruk terhadap pertumbuhan sektor getah. Misalnya pada tahun 1985, berlaku kemelesetan ekonomi dunia yang serius iaitu lima tahun sebelum tamatnya Dasar Ekonomi Baru (Habibah, 2008) Perubahan ekonomi negara perindustrian seperti Amerika Syarikat juga akan mempengaruhi negara-negara sedang membangun seperti Malaysia. Hal ini kerana Malaysia sangat bergantung kepada pasaran luar Amerika Syarikat untuk eksport getah.

Jelaslah bahawa ekonomi Malaysia sangat bergantung kepada hubungan eksport hasil pertanian dengan Amerika Syarikat sejak tahun 1960-an. Namun begitu, eksport getah Malaysia mula mengalami keadaan yang tidak stabil. Dengan demikian, adalah penting untuk mengkaji hubungan perdagangan pertanian Malaysia dengan Amerika Syarikat selepas era kemerosotan pertanian antara tahun 1970 hingga 1990. Kemerosotan ini menyebabkan kerajaan melaksanakan pelbagai rancangan dan dasar berkaitan dengan pertanian namun masih kurang berjaya ekoran cabaran dalam dan luar negara. Maka, pengkajian juga perlu untuk memperlihatkan bentuk perhubungan perdagangan Malaysia dengan Amerika Syarikat dalam tempoh kajian dan hal ini memberi kesan kepada pertumbuhan ekonomi negara Malaysia.

METODOLOGI KAJIAN

Penyelidikan ini menggunakan kaedah kualitatif menerusi kajian sejarah dengan menganalisis dokumen-dokumen primer. Penyelidikan melibatkan empat proses iaitu pengumpulan sumber, kritikan sumber, pentafsiran dan penulisan sejarah. Pengumpulan data melalui analisis terhadap dokumen dan sumber kepustakaan terdiri daripada sumber primer seperti Penyata Rasmi Parlimen, Laporan Jabatan Perangkaan, Laporan Ekonomi, Buku Rasmi Tahunan, dan Laporan Jabatan Pertanian. Selain itu, penulisan juga diperkukuhkan dengan sumber sekunder yang terdiri daripada buku dan jurnal. Kritikan dalaman dan luaran turut dilaksanakan bagi menentukan kesahihan dan keabsahan data yang diperolehi. Maklumat yang berbentuk data kualitatif, dianalisis untuk menilai perkembangan eskport getah Malaysia ke Amerika Syarikat dan kesan kebergantungan terhadap hubungan eksport ini terhadap Malaysia. Hasil penganalisan tersebut dipersembahkan secara kronologikal dalam artikel ini.

SEKTOR PERTANIAN ANTARA TAHUN 1970-1990

Pada tahun 1970-an, sektor pertanian telah dimodenkan dan dipelbagaikan, manakala sektor perkilangan mula berkembang. Kerajaan mula melihat keperluan kepada pembangunan sektor pertanian kerana meskipun terdapat usaha membangunkan sektor tersebut, namun masih banyak pekebun yang mengalami kemiskinan. Oleh itu, Institusi Penyelidikan dan Pembangunan Pertanian Malaysia (MARDI) pada tahun 1970 dan Pertubuhan Persatuan Peladang (FOA) pada tahun 1973 ditubuhkan seiring dengan Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang bertujuan membasmi kemiskinan dan membentuk semula masyarakat (Abdul Rashid, 1992). Usaha tersebut adalah perlu untuk meningkatkan produktiviti dan pendapatan secara konsisten dalam sektor pertanian namun dalam masa yang sama berlaku kebergantungan berlebihan terhadap hasil eksport getah. Kesedaran tentang risiko yang tinggi kepada ekonomi negara apabila mengalami kemelesetan ekonomi dan ketidakstabilan dalam pasaran getah membawa kepada satu dasar penting dalam sektor pertanian negara iaitu Dasar Mempelbagaikan Hasil Keluaran Negara sebagai langkah mengurangkan kesan negatif pergantungan kepada komoditi tersebut

(Ahmad, 2011). Justeru itu, perhatian dan galakan kerajaan kemudian lebih tertumpu kepada komoditi-komoditi lain seperti kelapa sawit, koko, padi, sayur-sayuran, kayu balak, ternakan, perikanan dan perindustrian berasaskan pertanian.

Selepas zaman kemelesatan ekonomi pada tahun 1985 hingga pertengahan tahun 1990, perkembangan dalam sektor pertanian menjadi sangat perlahan dan sudah tersisih dari panggilan sektor utama kerana kemunculan sektor pembuatan atau perkilangan atau perindustrian yang telah mengambil alih kepentingan sektor pertanian sebagai penyumbang kepada pendapatan, pertumbuhan dan pembangunan negara. Pelan Induk Perindustrian (PIP) telah membawa kepada pengenalan pelbagai insentif, promosi dan galakan kepada sektor perkilangan manakala sektor pertanian relatif kurang diberi tumpuan oleh kerajaan khususnya dalam tempoh tahun 1985 hingga 1990. Misalnya, kerajaan menyokong kegiatan perhimpunan elektronik terutamanya dari syarikat-syarikat multinasional melalui estet perindustrian dan Zon Bebas Cukai (FTZ) yang kebanyakannya ditubuhkan di Pulau Pinang, Lembah Klang dan Johor (Richard, 2007).

Jadual 1 menunjukkan kadar pertumbuhan sektor pertanian di Malaysia dari tahun 1965 hingga 1990. Berdasarkan pada jadual jelas bahawa kadar pertumbuhan sektor pertanian semakin menurun sejak tahun 1965 hingga tahun 1985. Kejatuhan kadar pertumbuhan ini adalah kesan daripada kadar eksport pertanian yang semakin menurun. Keadaan ini disebabkan tindakan kerajaan mengalakkan perindustrian berasaskan eksport mengantikan penekanan yang telah dibuat sebelumnya iaitu dasar penggantian import. Dasar baru ini mengalakkan perkembangan eksport barangan pembuatan dengan mengadakan undang-undang buruh baru serta penubuhan kawasan-kawasan perdagangan bebas untuk memberi kemudahan dan mengalakkan pengeksportan barangan pembuatan terutama sekali menggunakan bahan mentah dan peralatan yang diimport.

Namun begitu, dari tahun 1986 hingga 1990, kadar pertumbuhan sektor pertanian dilihat meningkat kepada 4.6 peratus. Peningkatan ini berlaku kerana adanya pengenalan kepada Dasar Pertanian Negara Pertama (DPN1) pada tahun 1984 di mana kerajaan mula memberi perhatian kepada sektor pertanian. Pengenalan ini hasil daripada kesedaran terhadap penurunan kadar produktivi kesan aktiviti penanaman yang berkurangan adalah sebab utama kepada pendapatan dan kualiti hidup yang rendah dalam pertanian sara diri. Justeru itu, dasar ini berfokus kepada isu buruh dan produktivi dalam kalangan pekebun kecil.

Jadual 1 : Kadar Pertumbuhan Sektor Pertanian dari 1965 hingga 1990 (% setiap tahun)

Sektor	Tahun				
	1965-1970	1971-1975	1976-1980	1981-1985	1986-1990
Pertanian	6.3	4.8	3.9	3.4	4.6

Sumber: Dipetik dan diubahsuai daripada Jomo K.S. & Wee, Chong Hui (2014)

Walaupun pertanian komersial semakin berkembang dengan baik, namun tanaman makanan semakin berkurangan menyebabkan kerajaan terpaksa mengimport makanan bagi memenuhi keperluan tempatan. Justeru itu, pelbagai rancangan pembangunan dilaksanakan melalui DPN1 bagi mengembalikan semula kegemilangan sektor pertanian.

HUBUNGAN ANTARA MALAYSIA DAN AMERIKA SYARIKAT

Dalam tahun 1970-an hubungan dua hala antara Malaysia dan Amerika Syarikat terus meningkat dengan baik. Namun, beberapa isu telah diperdebatkan antara kedua-dua negara sejak beberapa tahun kebelakangan ini - terutamanya tentang hak asasi manusia Malaysia dan strategi serta dasar Amerika Syarikat memerangi keganasan di Tengah Timur. Hal ini kerana kedua-dua negara Malaysia dan Amerika Syarikat tidak mempunyai pendapat sehaluan terutamanya mengenai isu keselamatan. Misalnya hubungan Malaysia-Amerika Syarikat dalam tempoh ini lebih tertumpu pada Perang Vietnam di mana telah menimbulkan konflik keselamatan (Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, 1979).

Selain itu, hubungan Malaysia dan Amerika Syarikat lebih kepada kemanusiaan dan memerangi keganasan. Contohnya, Malaysia-Amerika Syarikat bekerjasama dalam memerangi masalah pengedaran dan penyalahgunaan dadah (ibid, 1979) Hal ini demikian kerana negara Amerika ini sebuah negara yang maju dan memiliki banyak ahli dalam mencegah dan menghapuskan dadah ini. Selain itu, Amerika Syarikat turut meyalurkan bantuan ketenteraan terhad ke Malaysia, iaitu Penjualan Tentera Asing (FMS) dan *The International Military Education Training (IMET) Program* (Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, 1982). Seterusnya, hubungan ekonomi antara Amerika Syarikat dan Malaysia telah berkembang dengan stabil, menggambarkan bahawa berlaku peningkatan hubungan perdagangan Amerika dengan negara-negara ASEAN. Hal ini kerana Malaysia dilihat lebih pro-Barat kerana negara memerlukan bantuan daripada negara barat bagi memajukan ekonomi pasca merdeka. Justeru itu, Amerika Syarikat mula menjadi destinasi pasaran penting bagi sektor pertanian dan menjadi destinasi import, pendidikan dan latihan.

Jika dibandingkan dengan tempoh hubungan Malaysia-Amerika Syarikat tahun 1970-an, tahun 1980-an nampaknya dicirikan oleh lebih banyak percanggahan atau konflik. Hubungan ekonomi antara Malaysia-Amerika Syarikat sudah tentu mempunyai trend baik dan merosot, hubungan perdagangan yang baik adalah kerana perdagangan berkembang baik dan kemerosotan berlaku pula kerana kebimbangan mengenai imbalan perdagangan Amerika Syarikat telah membawa kepada langkah-langkah perlindungan yang memberi kesan buruk terhadap hubungan ekonomi. Sebagai contoh, ancaman yang ditimbulkan oleh minyak sawit Malaysia terhadap industri kacang soya Amerika Syarikat menyebabkan langkah-langkah perlindungan diambil oleh Amerika Syarikat untuk mengekang import minyak sawit (Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, 1986). Amerika Syarikat menyokong dasar perdagangan bebas, di sisi lain, ia menerapkan peraturan yang bersifat diskriminasi. Pada tahun 1980-an, seperti tahun-tahun sebelumnya, Amerika Syarikat terus memandang Malaysia sebagai bahagian ASEAN yang penting untuk alasan ekonomi yang strategik kerana menghasilkan bahan mentah penting dan strategik kerana terletak di laut yang penting antara Timur dan Barat.

Meskipun begitu, mulai tahun 1980 Amerika Syarikat adalah rakan perdagangan ketiga terbesar di Malaysia, tetapi pada tahun 1986 telah keadaan berubah apabila Singapura untuk menjadi rakan dagang kedua terbesar di Malaysia, setelah Jepun. Pada tahun 1980-an, sekitar 77% eksport Amerika Syarikat ke Malaysia terdiri daripada mesin dan peralatan pengangkutan, termasuk komponen elektronik yang penting untuk perindustrian dan pembangunan infrastruktur (Laporan Elektronik, Produk Elektronik Pengguna dan Industri Telekomunikasi Malaysia, 1986). Eksport ini menunjukkan peranan Amerika Syarikat yang berterusan dalam membantu Malaysia dengan keperluan pembangunan dan perindustriannya. Sebaliknya, Malaysia membekalkan Amerika Syarikat dengan 30% daripada jumlah import getahnya, 9% bijih timahnya, 90% minyak sawitnya, dan lebih separuh daripada cetakan kayu kerasnya (ibid, 1986). Tekstil dan pakaian adalah eksport yang berkembang pesat di Malaysia ke Amerika Syarikat, meningkat 25.6% dalam tujuh bulan pertama 1986. Pelaburan Amerika Syarikat di Malaysia kini tertumpu pada dua industri utama iaitu petroleum dan elektronik (Penyata Rasmi Parlimen, 1977).

Malaysia dan Singapura tidak merasa senang dengan Amerika Syarikat yang dilihat memberi tumpuan berlebihan ke atas pelaburan dalam penerokaan minyak di Indonesia dan Malaysia, tahap pelaburan di luar sektor bukan petroleum yang rendah, pemindahan teknologi yang rendah dan kurangnya sokongan Amerika Syarikat untuk perjanjian komoditi antarabangsa dan skema penstabilan harga. Sebelum tahun 1980-an, kegagalan dialog AS-ASEAN untuk menangani isu-isu ekonomi ini tidak mempengaruhi hubungan antara dua negara tersebut kerana negara-negara ASEAN dapat bertahan secara konsisten kadar pertumbuhan tahunan yang tinggi. Namun, pada pertengahan 1980-an, negara-negara ASEAN menghadapi tentangan ekonomi yang sulit, dengan penurunan harga komoditi yang mendadak, peningkatan dasar perlindungan di negara maju, peningkatan masalah hutang, pengangguran, dan kegagalan perjanjian komoditi antarabangsa dan komoditi.

Demikian itu, jelas menunjukkan bahawa hubungan Malaysia dan Amerika Syarikat dalam tahun 1970-an lebih tertumpu kepada keselamatan, kemanusiaan dan keganasan. Hal ini kerana

Malaysia meletakkan hubungan ekonomi ditempat ketiga untuk diberi penekanan kepada hubungan politik, keselamatan dan pertahanan. Menjelang tahun 1980-an, Amerika Syarikat dilihat lebih stabil dari segi ekonomi kerana berjaya keluar sebagai negara penghutang dan ekonominya mula membangun dengan baik. Namun dasar perlindungan Amerika Syarikat dilihat menyebabkan ekonomi Malaysia kurang memberangsangkan dan kesukaran ini datang pada saat Malaysia telah melakukan pelaburan besar untuk meningkatkan eksport komoditi utama dan produk pembuatan pada tahun 1970-an.

HASIL PENDAPATAN EKSPORT KE AMERIKA SYARIKAT

Sejak tahun 1970 hingga 1990, hubungan eksport antara Malaysia dan Amerika Syarikat secara asasnya terjalin kerana Amerika Syarikat merupakan pengimport utama hasil pertanian Malaysia. Manakala Malaysia pula merupakan negara pengeluar hasil pertanian yang bergantung kepada bentuk hubungan ini untuk memastikan pertumbuhan ekonomi Malaysia yang berterusan. Walaupun berlaku beberapa krisis ekonomi dunia dalam tempoh 20 tahun tersebut, hubungan eksport Malaysia dan Amerika Syarikat tetap kekal berterusan kerana masing-masing mempunyai keperluan yang kuat antara satu sama lain terutamanya dari segi hubungan perdagangan. Hubungan yang berterusan itu boleh dibuktikan melalui jumlah eksport Malaysia ke Amerika Syarikat sepanjang tahun 1970 hingga 1990 yang terdapat dalam jadual 2 berikut:

Jadual 2 : Hasil Eksport Malaysia ke Amerika Syarikat, tahun 1970-1990

Tahun	Amerika Syarikat (\$ Juta)
1970	671
1971	637
1972	670
1973	799
1974	1,430
1975	1,489
1976	2,094
1977	2,718
1978	3,183
1979	4,183
1980	4,609
1981	3,539
1982	3,224
1983	4,334
1984	5,238
1985	4,891
1986	5,939
1987	7,484
1988	9,611
1989	12,679
1990	13,483

Sumber: Dipetik daripada Kementerian Kewangan Malaysia. Laporan Ekonomi Malaysia 1972/1973, 1973/1974, 1975/1976, 1979/1980, 1981/1982, 1982/1983, 1987/1988, dan 1989/1990.

Kadar eksport Malaysia bukan sahaja dipengaruhi oleh perkembangan ekonomi negara Amerika Syarikat, harga barangan yang dieksport, persaingan antara negara pengeluar, malah juga faktor-faktor dalaman Malaysia seperti cuaca dan penyakit tanaman dan sebagainya. Misalnya pada tahun 1978, kebanyakan ladang-ladang dan pekebun getah kecil bertukar menjadi tasik sedalam 1 hingga 4 kaki akibat daripada banjir yang memenuhi Sungai Kinta di Perak dan Sungai Terus di Sarawak. Oleh itu, bencana alam yang berlaku turut mengganggu eksport komoditi Malaysia ke Amerika Syarikat.

Dari tahun 1970 hingga 1980, hasil eksport Malaysia ke Amerika Syarikat meningkat dengan berterusan kecuali pada tahun 1971 kerana Amerika Utara, Eropah Barat dan Jepun yang merupakan dua per tiga daripada jumlah eksport Malaysia telah mengalami inflasi berterusan ditambah dengan kesan daripada krisis kewangan antarabangsa yang mulai berlaku tahun 1970-an akibat kenaikan harga minyak petroleum. Keadaan ini juga berlaku kerana penyelarasan kadar pertukaran wang mengambil masa untuk menghasilkan kesan ke atas keseimbangan perdagangan dan sebahagiannya kerana negara-negara pesaing Amerika Syarikat seperti Eropah menurunkan harga jualan mereka untuk mengurangkan kesan penilaian semula nilai mata wang mereka (nilai US dolar menurun akibat inflasi) (Laporan Ekonomi Malaysia, 1970/1971).

Selain itu, Amerika Syarikat melaksanakan pengembangan kewangan dan polisi fiskal untuk mengembangkan ekonominya. Sebagai contohnya, Amerika Syarikat menghentikan polisi perdagangan bebas sebagai tindakan menjaga kepentingan ekonomi negara. Keadaan demikian membuatkan pemulihan berlaku agak perlahan pada tahun 1971. Hal ini demikian kerana kadar pertumbuhan import oleh Amerika Syarikat agak perlahan dan mendarat sehingga tahun 1973 ekoran pengeluaran industri yang perlahan. Malah jualan motokar juga meleset diikuti kejatuhan yang berterusan di dalam pengeluaran kereta-kereta penumpang iaitu jatuh lebih 25 peratus (Rancangan Malaysia Ketiga 1976-1980, 183). Pada tahun 1973, Amerika Syarikat juga berusaha memperbaiki imbalan perdagangan dengan meningkatkan penjualan dan mengurangkan import negara. Tahap inflasi Amerika Syarikat juga semakin pulih sebanyak 9.2 peratus. Keadaan ini juga berlaku kerana pemulihan ekonomi Amerika Syarikat adalah lebih awal berbanding lain-lain negara *Organisation for Economic Co-operation and Development* (OECD) kerana persaingan dalam perdagangan antarabangsa adalah kurang. Justeru itu import dari Malaysia masih meningkat walaupun perkembangan ekonomi Amerika Syarikat agak perlahan.

Seterusnya, hasil eksport Malaysia ke Amerika Syarikat yang paling tinggi sepanjang tahun 1970 hingga 1980 ialah pada tahun 1980 kerana jumlah import dari Amerika Syarikat telah meningkat sebanyak sepuluh peratus tahun 1980. Permintaan Amerika Syarikat terhadap barangan utama Malaysia semakin meningkat pada tahun 1980 kerana berlaku pengurangan jumlah import minyak dari negara lain oleh Amerika Syarikat dan harga-harga import yang keseluruhannya rendah disebabkan oleh kenaikan nilai dolar. Kenaikan nilai dolar bukan sahaja mengurangkan kos import juga dapat melegakan tekanan atas harga pengguna. Justeru itu meningkatkan permintaan luar negeri Amerika Syarikat menyebabkan import dari Malaysia juga turut meningkat kepada \$4,609 juta (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1980). Import tersebut adalah perlu bagi pertumbuhan ekonomi Amerika Syarikat terutamanya import minyak untuk kegunaan industri. Rancangan Pemasaran Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia juga mengalakan perdagangan kayu kayan khususnya dengan Amerika Syarikat. Misalnya, satu misi perdagangan kayu kayan ke Amerika Syarikat telah diuruskan pada April 1977. Misi ini yang diketuai oleh Timbalan Menteri Perusahaan Utama telah membolehkan fahaman secara dekat dan hubungan perdagangan yang rapat di antara kedua-dua negara, selain daripada membuka jalan untuk menambahkan perdagangan dalam kayu kayan di antara Malaysia dan Amerika Syarikat (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1977).

Sebaliknya pada tahun 1981 hingga 1990, hasil eksport Malaysia ke Amerika Syarikat mengalami keadaan yang tidak stabil sepanjang tahun 1981 hingga 1985 kemudian mula meningkat berterusan hingga tahun 1990. Berdasarkan jadual 2, hasil eksport Malaysia ke Amerika Syarikat yang paling rendah berlaku tahun 1982 iaitu turun kepada \$ 3,270 juta selepas jatuh daripada \$ 3,539 juta pada tahun sebelumnya. Pengurangan import dari Amerika Syarikat ini berlaku kerana eksport Amerika Syarikat bernilai AS\$ 221 juta iaitu berkurangan sebanyak 6.5 peratus atau AS\$15.2 juta pada tahun 1982. Eksport ke Amerika Syarikat merupakan hampir 11 peratus daripada jumlah eksport. Hal ini seterusnya membawa kepada penurunan barangan import iaitu sebanyak 6.4 peratus pada tahun 1982 kepada AS\$ 247.3 juta terutamanya penurunan di dalam kedua-dua harga dan jumlah minyak yang diimport. Misalnya import minyak petroleum Amerika Syarikat berkurang kepada 0.34 juta tan metrik berbanding 0.73 tan metrik pada tahun sebelumnya. Selain itu, amalan perlindungan yang kian meningkat di Amerika Syarikat akibat daripada aktiviti ekonomi yang meleset dan pengangguran yang meningkat telah memberi kesan kepada eksport Malaysia terutamanya ke atas eksport perkilangan. Pada

masa kini, kira-kira 83 peratus daripada eksport Malaysia ke Amerika Syarikat tidak dikenakan duti tarif di bawah Skim GSP (Laporan Ekonomi Malaysia, 1982/1983). Bagaimanapun, eksport tekstil dan keluaran tekstil menekankan peraturan import di bawah Perjanjian Tekstil Malaysia-Amerika Syarikat yang dirundingkan dalam *Multifibre Arrangement* (ibid, 62). Tambahan pula, eksport nenas yang ditin kepada Amerika Syarikat dikenakan peraturan ketat iaitu mengenai penjenisan.

Selain itu, keadaan ini juga berlaku kesan daripada ekonomi Amerika Syarikat masih mengalami kemerosotan ekoran peningkatan inflasi kuasa membeli pengguna. Inflasi ini juga berlaku disebabkan kenaikan kos keperluan kerajaan, susut nilai dolar, harga minyak dan makanan yang lebih tinggi dan peningkatan kos faedah. Ekonomi adalah baik pada penghujung tahun 1978, mula merosot separuh pertama tahun 1979 disebabkan peningkatan harga minyak dan musim sejuk yang menjejaskan beberapa kawasan di Amerika Syarikat. Amerika Syarikat yang merupakan import utama kepada bijih timah telah mengurangkan permintaan bijih timah Malaysia akibat daripada kemelesetan ekonomi dan juga cadangan penjualan bijih timah sebanyak 35,000 tan metrik dari stok penimbal GSA Amerika Syarikat (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1981).

Eksport Malaysia ke Amerika paling tinggi bagi tempoh 1981 hingga tahun 1990 ialah tahun 1990 iaitu sebanyak \$13,483 juta (6.0 peratus) tahun 1990. Hal ini kerana Amerika Syarikat masih merupakan pasaran eksport utama bagi Malaysia. Walaupun pasaran Amerika Syarikat penting bagi Malaysia, beberapa faktor menghalangya dari masuk ke pasaran itu seperti kempen seperti menarik balik Skim Keutamaan Am (GSP) yang berfungsi membantu serta merangsang pembangunan ekonomi negara sedang membangun melalui beberapa keistimewaan seperti bebas duti dan saingan— *trade retaliation* di bawah *Omnibus Trade and Competitive Act of 1988* (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1989). Justeru itu, Malaysia mengamalkan sikap liberal dan terbuka dalam menjalankan hubungan perdagangan dengan Amerika Syarikat di samping meluas, mengukuh dan meningkatkan eksport serta memusnahkan segala halangan dagangan. Sebagai contoh, Malaysia menyokong dan menyertai semua aktiviti dagang seperti *General Agreement on Tariff and Trade* (GATT), agar melalui kumpulan bercorak *multilateral* dan *bilateral* Malaysia dapat mewujudkan suatu sistem dagang antarabangsa yang jelas, bebas dan saksama.

Peningkatan ini juga disebabkan adanya peningkatan dalam aktiviti yang berkaitan dengan perdagangan antarabangsa dalam tekstil, termasuk rundingan dan pemantauan perjanjian perdagangan dua hala dengan negara-negara pengimport utama dan menjaga kepentingan Malaysia dalam *Multi Fiber Arrangement* (MFA). Di bawah naungan MFA, Malaysia juga telah menandatangani enam perjanjian dua hala dengan Amerika Syarikat, Kesatuan Ekonomi Eropah (KEE), Norway, Sweden, Kanada dan Finland (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1987).

Ini jelas menunjukkan bahawa walaupun Amerika Syarikat walaupun dalam fasa pemulihan daripada inflasi, eksport ke Amerika Syarikat sejak tahun 1970-an adalah baik serta meningkat dari semasa ke semasa. Walaupun penurunan berlaku adalah disebabkan dasar perlindungan daripada Amerika Syarikat sendiri seperti menghentikan dasar perdagangan bebas kerana aktiviti ekonomi yang merosot dan kadar pengangguran yang semakin meningkat. Namun begitu, eksport Malaysia ke Amerika Syarikat tidak pernah mengalami penurunan yang banyak sepanjang tahun 1970 hingga 1990.

ESKPORT GETAH KE AMERIKA SYARIKAT

Dalam tahun 1970 hingga 1980, eksport bagi hasil pertanian utama Malaysia iaitu getah, kelapa sawit, lada hitam, koko, nenas dan kelapa. Namun corak eksport bagi setiap komoditi tersebut ke Amerika Syarikat mengalami keadaan yang berbeza. Eksport getah meningkat sepanjang tahun 1970-an dan mula menurun apabila memasuki tahun 1980-an. Hal ini berpunca daripada kejatuhan harga getah dan juga persaingan minyak kacang soya dari Amerika Syarikat. Bagi tempoh tahun 1981 hingga 1990 pula, eksport bagi getah ke Amerika Syarikat mengalami kadar eksport yang turun naik. Ketidakstabilan dalam eksport ini berlaku terutamanya disebabkan oleh harga komoditi di pasaran dunia, permintaan dunia, sekatan daripada Amerika Syarikat dan kualiti yang rendah, persaingan dari negara-negara

pengeluar dan sebagainya. Jadual 3 menunjukkan jumlah eksport getah Malaysia ke pasaran Amerika Syarikat tahun 1970 hingga 1990.

Jadual 3 : Jumlah Eksport Getah Malaysia ke Pasaran Amerika Syarikat, tahun 1970-1990

Tahun	Eksport Getah	
	Kuantiti (tan metrik)	Nilai \$ juta (FOB)
1970	NIL	981
1971	137,916	202.0
1972	148,662	144.9
1973	161,000	251
1974	165,000	314
1975	160,000	227
1976	174,000	348
1977	190,000	392
1978	200,155	442.6
1979	371,621	1,024.8
1980	113,595	353.2
1981	150,033	584.3
1982	146,301	288.9
1983	166,056	403.7
1984	153,627	368.7
1985	141,000	283.5
1986	136,614	304.8
1987	137,651	351.1
1988	106,908	353.6
1989	128,876	398.6
1990	119,698	298.4

Sumber: Dipetik dan diubahsuai daripada Ringkasan Perdagangan Luar Negeri (Januari-Disember) 1988, (Februari-Disember) 1987, (Januari-Disember) 1989, dan (Disember) 1990. Jabatan Perangkaan Malaysia.

Tahun 1970-1980

Sejak awal tahun 1970, permintaan adalah semakin meningkat dan peningkatan tertinggi berlaku dari tahun 1972 hingga 1973 meningkat 7.7 peratus dari 148,662 tan kepada 161,000 tan tahun dengan jumlah nilai eksport masing-masing sebanyak \$144.9 dan \$251 juta (Jabatan Perangkaan, 1973) Jumlah eksport terus meningkat meskipun nilai eksport adalah tidak stabil disebabkan oleh nilai harga getah di pasaran dunia yang tidak stabil. Perkembangan baik dalam ekonomi Amerika Syarikat sebagai negara industri meningkatkan import getah dari Malaysia. Perkembangan perindustrian tayar dan motor juga merupakan faktor kepada peningkatan dalam permintaan tersebut. Oleh itu, Amerika Syarikat masih kekal sebagai pembeli utama seperti tahun sebelumnya. Masa hadapan getah asli dan sintetik juga semakin cerah kerana semakin menghadapi masalah kekurangan bekalan yang semakin meningkat, selain nilai harga yang lebih tinggi disebabkan oleh krisis minyak semasa yang semakin meningkat.

Pendekatan juga diambil oleh kerajaan bagi meningkatkan kualiti getah asli untuk membolehkan getah asli Malaysia dapat bersaing di pasaran antarabangsa dan dalam masa yang sama memperbaiki kulaiti hidup pekebun-pekebun kecil iaitu dengan menubuhkan *Malaysian Rubber Development Coporation Berhad* (MRDC) yang bertanggungjawab meningkatkan kebolehpasaran getah (Malaysia Year Book, 1974). Maka tidak heranlah permintaan Amerika Syarikat terhadap getah semakin meningkat saban tahun. Berdasarkan jadual 3, pada tahun 1974, eksport ke Amerika Syarikat meningkat sebanyak 7.8 peratus 148,662 tan tahun sebelumnya kepada 161,000 tan menjadikan nilai eskport juga bertambah sebanyak \$106.1 juta. Kurangnya permintaan dari luar negeri tahun 1974 telah menyebabkan harga getah di pasaran dunia merosot. Dari paras yang tinggi dalam bulan Januari dengan 265 sekilo telah menjunam ke paras rendah 143 sen sekilo dalam bulan Oktober. Harga purata adalah 178 sen sekilo atau (+ lapan peratus berbanding dengan tahun 1973).

Walau bagaimanapun, eksport getah ke Amerika Syarikat pada tahun tersebut tetap meningkat ekoran permintaan yang tinggi setelah berlakunya pemulihan ekonomi yang semakin baik di negara tersebut. Perkara ini menjadikan Amerika Syarikat merupakan pengguna utama Getah Piawai Malaysia (SMR) iaitu sebanyak 20 peratus diikuti *United Kingdom* dengan 11 peratus dan Jerman Barat sepuluh peratus. (Ibid: 184) Justeru itu eksport ke negara tersebut meningkat sebanyak dua peratus menjadi 165,000 tan dengan nilai eskport sebanyak \$314 juta tahun 1974. Pada tahun 1975, getah eksport ke Amerika Syarikat mengalami penurunan sebanyak tiga peratus. Penurunan ini berlaku ekoran kejatuhan harga getah sejak Jun 1974. Kejatuhan ini berpunca daripada permintaan yang kurang dari luar negeri. Misalnya harga purata (Getah Keping Asap Berbunga Gred Satu) RSS 1 (f.o.b) ialah 112 sen sekilo pada bulan November 1974. (Jabatan Perangkaan Malaysia, 1977) Selain itu, pada separuh tahun pertama 1975, Amerika Syarikat yang merupakan pembeli langsung getah Malaysia mengurangkan import sebanyak 29 peratus ekoran persaingan dengan getah tiruan yang lebih murah. Justeru itu, satu Skim Menstabilkan Harga Getah Asli Antarabangsa diusahakan oleh Malaysia dan ASEAN yang mempunyai dua matlamat yang bertujuan menstabilkan harga getah asli melalui Skim Stok Getah Antarabangsa dan Skim Penyesuaian Bekalan (Penyata Rasmi Parlimen, 1989).

Walau bagaimanapun, eksport getah ke Amerika Syarikat meningkat terus dari tahun 1976 hingga tahun 1978 dengan peningkatan sebanyak lapan peratus tahun 1976, 8.4 peratus tahun 1977 dan 5.1 peratus tahun 1978. Perkembangan pengeluaran tayar *radial-ply* yang pesat dengan menggunakan getah asli sebagai bahan utama menjadikan permintaan terhadap getah asli Malaysia terus meningkat. Bagi peningkatkan perolehan daya pengeluaran susu getah, pihak *Rubber Research Institute Malaysia* (RRIM) telah berjaya mengganti kimia *Ethrel* dengan kimia *Ethad* (R) yang pada masa ini penggunaan sangat meluas dalam aspek pengeluaran susu getah (Rasmi Tahunan Malaysia, 1977). RRIM telah berjaya membekalkan baka baru (R70) yang dapat menghasilkan kadar 1,975 kilogram/hektar berbanding dengan hanya 1,500 kilogram/hektar daripada siri RRIM 600.

Walau bagaimanapun keluasan tanaman getah pada tahun 1976 ialah lebih kurang 4 juta ekar (1.782 juta hektar) iaitu berkurangan sebanyak 0.1 juta ekar berbanding dengan tahun 1975 (Laporan Jabatan Pertanian Malaysia, 1976:). Kekurangan ini adalah berkaitan dengan penukaran bahawa hasil daripada kelapa sawit adalah lebih tinggi. Pada tahun 1979, harga getah meningkat seringan dengan permintaan getah. Harga getah meningkat ke paras yang tertinggi daripada 300 sen per kilogram pada Mei 1979 kepada 325.0 sen per kilogram pada 8 Jun 1979 rekod baru selepas Perang Korea (ibid, 215). Salah satu penyumbang utama kepada harga getah yang tinggi ialah pembelian yang luar biasa dari Amerika Syarikat untuk simpanan stoknya. Selain itu, peningkatan harga minyak meningkatkan kos pengeluaran getah sintetik justeru meningkatkan permintaan getah asli berbanding getah sintetik menyebabkan harga getah asli ini kekal tinggi. Hanya dalam masa enam bulan pertama tahun 1979, jumlah eksport bernilai \$2,136.8 juta iaitu peningkatan sebanyak 28.9 peratus berbanding tahun lepas (Jabatan Perangkaan, 1987).

Amerika Syarikat merupakan negara yang kekal menjadi pasaran terbesar bagi getah Malaysia iaitu sebanyak 12 peratus daripada jumlah eksport diikuti KEE 10 peratus, Kesatuan Republik Sosialis Soviet (USSR) 8 peratus, China 7 peratus dan Jepun 3 peratus (Laporan Ekonomi Malaysia, 1979/1980). Oleh itu, import getah oleh Amerika Syarikat mencapai 371,621 tan dengan nilai \$1,024.8 juta pada tahun 1979 iaitu jumlah eksport getah yang tertinggi sejak tahun 1970. Walaupun begitu, krisis bahan api dan tenaga di Amerika Syarikat telah menyebabkan pengguna lebih memilih lori sederhana yang diimport dari kilang kereta Eropah yang menggunakan tayar jejarian yang mengandungi getah asli yang lebih tinggi turut menyumbang peningkatan penggunaan getah asli dari negara-negara perindustrian di Eropah. Pada 18hb Oktober 1979, kerajaan juga telah melaksanakan duti eksport getah yang baru berupa pelepasan cukai eksport (Buku Rasmi Tahunan. 1977). Duti eksport yang baru ini akan lebih mengalakkan pelaburan di dalam penanaman getah dan duti ini akan sentiasa dikaji.

Pada tahun 1980, jumlah eksport getah Malaysia mula menunjukkan penurunan iaitu berkurangan sebanyak tiga peratus pada tahun 1980 terutamanya disebabkan oleh jangkaan kejatuhan sebanyak dua peratus dalam pengeluarannya. Walau bagaimanapun, permintaan getah asli yang terus

mengalakkan dijangka dapat mengekalkan harga getah asli di paras yang tinggi. Pada 13 Februari 1980, harga getah mencapai paras paling tinggi sejak perang Korea iaitu 406.6 sen sekilo. Antara faktor yang menyebabkan harga yang begitu tinggi dalam tujuh bulan pertama tahun 1980 ialah kenaikan harga petroleum yang menyebabkan permintaan getah tiruan berkurangan dan menambahkan permintaan getah asli.

Perubahan kedudukan India dari pengeksport kepada pengimport juga memberi kesan kepada kenaikan harga getah asli. Pada masa yang sama, kemerosotan pengeluaran akibat dari *severe wintering* dan juga pertukaran tanaman getah kepada kelapa sawit pada tahun 1970-an telah menjadi faktor tambahan menyebabkan kenaikan harga getah asli dalam suku pertama tahun 1980 apabila harga purata bulanan bagi RSS 1 menunjukkan pertambahan sebanyak 38.3 peratus menjadi 343.3 sen sekilo berbanding tempoh yang sama pada tahun lepas (Laporan Ekonomi Pertanian 1979). Walaupun Amerika Syarikat merupakan negara pengguna getah asli Malaysia yang terbesar, namun eksport ke Amerika Syarikat menurun sebanyak 43.9 peratus kepada 113,595 tan dengan nilai \$353.2 juta pada tahun 1980. Hal ini kerana Amerika Syarikat telah mengurangkan permintaan getah asli sebanyak 46.4 peratus kepada 55,759 tan sahaja dalam enam bulan pertama tahun 1980 akibat dari kejatuhan dalam permintaan terhadap kereta dan tayar berikutan dari kemelesetan ekonominya.

Tahun 1981-1990

Berbeza dengan tahun 1970-1980 kadar eksport yang meningkat sepanjang tempoh tersebut menyebabkan ketidakstabilan eksport getah berlaku sepanjang tahun 1981 hingga 1990 dan kuantiti yang dieksport juga semakin berkurangan. Berlaku kekurangan dalam permintaan getah dari Amerika Syarikat ekoran dasar fiskal dan kewangan yang dilaksanakan bertujuan untuk mengurangkan import Amerika Syarikat bagi menstabilkan imbalan perdagangan. Pada tahun 1981, eksport getah ke Amerika Syarikat meningkat 24.3 peratus menjadi 150,033 tan dan bernilai \$584.3 juta. Peningkatan ini berlaku kerana peningkatan dalam permintaan oleh Amerika Syarikat berikutan dari jangkakan pemulihan dalam industri motor yang merupakan pembeli utama getah Malaysia. Walau bagaimanapun, eksport getah bagi tempoh enam bulan pertama tahun 1981 mencatat pengurangan sebanyak 3.4 peratus menjadi 743,242 tan berbanding dengan 769,769 tan metrik dalam tahun 1980. Hal ini akibat daripada permintaan yang rendah sebahagian pengilang-di negara-negara pengguna yang mengurangkan stok simpanan mereka berikutan kadar faedah yang tinggi di negara-negara tersebut.

Di Amerika Syarikat misalnya, kadar faedahnya hampir mencapai 20 peratus setahun (Jabatan Perangkaan, 1983). Justeru prestasi harga getah dalam tempoh lapan bulan pertama tahun 1981 telah mencatatkan kejatuhan sebanyak 13.2 peratus kepada 274.4 sen sekilo berbanding dengan 316.3 sen sekilo dalam tempoh yang sama pada tahun lepas (Ibid: 134). Pada 22 Julai 1981 mencatatkan paras paling rendah iaitu 231.50 sen sekilo. Hal ini kerana kelembapan permintaan keseluruhan dan gangguan struktur duti eskport baru yang diumumkan pada 16 Oktober 1980 di mana duti eksport dikenakan terhadap sembilan gred getah. Namun selepas penyemakan semula, struktur duti eksport berdasarkan hanya tiga gred getah. Perubahan ini membantu dalam jumlah eksport getah jenis SMR iaitu Amerika Syarikat menggantikan Itali sebagai pembeli utama getah SMR membeli sebanyak 32,381 tan diikuti oleh Itali (24,233 tan), Republik Persekutuan Jerman (20,671 tan), United Kingdom (14,316 tan) dan Brazil (4,543 tan) (Laporan Ekonomi Malaysia, 1981).

Permintaan yang lembab dalam suasana kemelesetan ekonomi dunia menyebabkan eksport getah asli Malaysia merosot sebanyak 7.8 peratus kepada 1,370,000 tan metrik dalam tahun 1982 berbanding dengan 1,485,000 tan metrik dalam tahun 1981. Bukan itu sahaja, malah Amerika Syarikat mengenakan kadar faedah yang tinggi terhadap eksport getah. Keadaan ini sudah pasti menyebabkan permintaan yang rendah seterusnya membawa kepada kemerosotan harga getah. Walau bagaimanapun, import getah dari Amerika Syarikat tetap meningkat sebanyak 24 peratus kepada 150,033 tan metrik dengan nilai sebanyak \$584.3 juta pada tahun 1982. Hal ini menunjukkan kepentingan mengimport getah Malaysia oleh Amerika Syarikat walaupun dalam tempoh kemelesetan ekonomi dunia dan kepentingan eksport getah ke Amerika Syarikat walaupun Malaysia terpaksa membayar kadar faedah yang tinggi.

Pada tahun 1984, eksport getah ke Amerika Syarikat menurun sebanyak 8.1 peratus kepada 153,627 tan dengan nilai sebanyak \$368.7 juta. Hal ini berlaku kerana selepas bulan Februari, harga getah jenis RSS 1 merosot sehingga paras harga purata bulanan menjadi 203.75 sen sekilogram pada bulan Jun. Kemerosotan yang berlaku adalah berpunca daripada faktor dalaman dan luaran. Faktor dalaman yang mempengaruhi keadaan ini adalah lebih bekalan getah akibat pengeluaran luar jangkaan kerana kelambatan berlakunya musim keguguran daun (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1984). Permintaan fiskal yang lembap juga disebabkan penawaran getah RSS 1 yang banyak di pasaran Singapura berbanding dengan permintaanya dan kadar faedah yang tinggi di Singapura. Namun begitu, Amerika Syarikat masih menjadi pembeli utama getah SMR. Peratusan eksport SMR daripada jumlah eksport getah ialah 46 peratus dan gred RSS 35 peratus pada tahun 1984 (Ibid: 162).

Bagi mengembangkan eksport getah di Malaysia ke pasaran baru dan tradisional seperti Amerika Syarikat, Lembaga Pemasaran dan Pelesenan Getah Malaysia (LPPGM) telah melancarkan Perkhidmatan Penasihat Pengeksport pada 10 Ogos 1984. Perkhidmatan Penasihat ini membolehkan LPPGM mengumpul dan mengedar maklumat serta *intelligence* pasaran kepada pengeksport-pengeksport Malaysia. Eksport getah ke Amerika Syarikat terus mengalami penurunan bagi tahun seterusnya. Hal ini menjadikan eksport kurang sebanyak 12,627 tan atau 9.0 peratus menjadikan jumlah eksport 141,000 tan dengan jumlah nilai eksport \$283.5 juta (-\$85.2 juta) pada tahun 1985 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 1982-1986). Keadaan ini menjadikan Malaysia giat menjalankan usaha ke arah memperkukuhkan asas eksport getah asli dengan cara mendapatkan lebih banyak saluran pasaran dan memupuk hubungan perdagangan secara langsung dengan Amerika Syarikat dan negara-negara pengguna utama yang lain. Sehubungan dengan ini, rombongan perdagangan sentiasa diutuskan ke luar negeri untuk meningkatkan penjualan getah asli di samping menjalinkan hubungan perdagangan secara terus dengan negara-negara pengguna. Misalnya, satu Lembaga Pemasaran dan Pelesenan Getah Malaysia menganjurkan satu lawatan dagang ke Amerika Syarikat dan Kanada tahun 1985 (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1986).

Permintaan yang tinggi dari Amerika Syarikat menjadikan eksport getah Malaysia ke Amerika Syarikat tetap meningkat dari 136,614 tan tahun 1986 kepada 137,651 tan iaitu peningkatan sebanyak 0.8 peratus dengan nilai sebanyak \$351.1 juta pada tahun 1987. Selain itu, penawaran yang berkurangan akibat dari musim gugur daun mengalakkan permintaan getah Malaysia. Hal ini menjadikan Amerika Syarikat menjadi pasaran eksport ketiga terbesar dengan belian 8.4 peratus pada tahun 1987 selepas Singapura 11.1 peratus dan Republik Korea 9.3 peratus. Selain itu, peningkatan eksport ke Amerika juga meningkat ekoran permintaan yang tinggi hasil daripada peningkatan permintaan bagi sarung tangan dan kondom akibat dari ancaman AIDS (Buku Rasmi Tahunan Malaysia, 1989).

Namun dari tahun 1989, eksport getah Malaysia merosot seiring dengan kemerosotan pengeluarannya dari 326.5 tan dengan nilai \$9.5 juta tahun 1988 kepada 265.5 tan dengan nilai \$5.8 juta tahun seterusnya. Pengurangan ini berlaku akibat permintaan yang kurang dari hampir kesemua negara pengguna utama. Namun tidak berlaku kepada Amerika Syarikat kerana negara ini terus meningkatkan import getah Malaysia kepada 128,876 tan dengan nilai sebanyak \$398.7 juta berbanding 106,908 tan yang bernilai \$353.5 juta pada tahun sebelumnya.

KESAN KEBERGANTUNGAN KEPADA EKSPORT GETAH

Keadaan yang terlalu bergantung kepada getah dalam tahun-tahun awal selepas merdeka mengakibatkan ekonomi menerima kesan daripada perubahan yang tidak menentu dalam harga komoditi dan dagangan dunia yang menjejaskan ekonomi. Selain itu, kegiatan pertanian negara lebih tertumpu kepada tanaman berorientasikan eksport terutamanya estet-estet swasta manakala sektor tradisional kurang mendapat perhatian sehingga menimbulkan masalah buruh. Pada tahun 1980, lebih kurang 70 peratus daripadanya ialah getah, kelapa sawit dan koko (Zakariah, 1996). Keadaan ini menyebabkan eksport hasil pertanian ke Amerika Syarikat mengalami keadaan yang tidak stabil. Kerajaan menyedari bahawa kebergantungan kepada tanaman eksport seperti getah akan menggugat

ekonomi negara sekiranya tanaman eksport ini mengalami kemerosotan dari segi harga dan juga permintaan di pasaran Amerika Syarikat. Hal ini kerana imbalan perdagangan Malaysia akan menjadi negatif.

Selain itu, getah merupakan komoditi yang mudah diganggu oleh permintaan Amerika Syarikat dan Malaysia tidak boleh mengawal pengeluaran dunia dan corak permintaan bagi getah yang setanding dengan getah keluaran Malaysia. Misalnya kemerosotan ekonomi di Amerika Syarikat yang tampak sederhana tetapi berpanjangan menjejaskan aktiviti eksport ke pasaran negara tersebut yang juga merupakan rakan perdagangan terpenting Malaysia. Oleh itu, pergantungan kepada getah sebagai pendapatan eksport utama sudah pasti menggugat kestabilan ekonomi negara sekiranya eksport terpaksa dikurangkan atau diberhentikan. Maka kerajaan mengambil langkah untuk mengurangkan kebergantungan kepada getah dengan melaksanakan dasar mempelbagaikan tanaman.

Kerajaan melaksanakan pelbagai usaha atau langkah untuk mengatasi masalah yang wujud dalam hubungan eskport getah ke Amerika Syarikat terutamanya menjelang tahun 1980. Keperluan kepada usaha ini semakin meningkat apabila sumbangan sektor primer ini kepada KDNK negara semakin menurun dari 30.8 peratus tahun 1970 kepada hanya 18.7 peratus tahun 1990. Justeru itu, Malaysia untuk terus mengatasi kelemahan-kelemahan yang mengganggu eskport getah ke Amerika Syarikat menjadi semakin merosot. Namun begitu, hasil usaha Malaysia tidak begitu memberangsangkan terutamanya dalam eksport getah yang semakin menurun kerana Malaysia sebelum tahun 1984 lebih mementingkan tanaman eksport getah. Malaysia harus mengakui bahawa persaingan ekonomi global tidaklah semudah yang disangka pada masa sekarang terutamanya apabila berlakunya globalisasi dalam ekonomi. Oleh itu, dalam jangka masa yang panjang kebergantungan kepada getah boleh melumpuhkan ekonomi Malaysia kerana kebanyakan negara seperti India dan China menawarkan kos buruh yang lebih murah dan ini sudah tentu menjadi keutamaan kepada pelabur bagi mengurangkan kos pengeluaran. Kos yang efisien telah menjadi faktor yang menarik pelabur ke negara dalam usaha meluaskan pasaran mereka serta penghasilan banyak produk berasaskan getah. Selain itu, apabila kos pengeluaran lebih murah, negara-negara pengeluar getah akan menawarkan harga yang jauh lebih murah berbanding Malaysia. Keadaan ini sudah tentu merugikan Malaysia apabila kos pengeluaran adalah melebihi takat harga getah di pasaran antarabangsa.

RUMUSAN

Amerika Syarikat merupakan rakan perdagangan yang terpenting bagi eksport getah Malaysia sehingga menjadi negara pengimport utama getah Malaysia. Namun, keadaan ini tidak bertahan lama terutamanya menjelang pertengahan tahun 1980-an kerana harga getah yang kurang stabil ekoran faktor-faktor seperti krisis ekonomi dunia, krisis peningkatan harga petroleum, lebihan penawaran, persaingan negara-negara pengeluar dan sebagainya. Meskipun Malaysia melaksanakan pelbagai usaha untuk membolehkan Malaysia mengekalkan prestasi permintaan getah di pasaran Amerika Syarikat, namun faktor-faktor antarabangsa yang berlaku adalah di berada luar kawalan Malaysia. Demikian itu, menjelang tahun 1980-an kerajaan mula beralih kepada tanaman kelapa sawit apabila DPN tidak menggalakkan penanaman baru pokok getah dan lebih mementingkan perkembangan kelapa sawit. Kebanyakan kelapa sawit ketika ini ditanam di kawasan tanaman getah yang sedia ada. Namun keadaan ini merugikan Malaysia apabila Amerika Syarikat mengadakan dasar perlindungan dengan mengadakan pelbagai sekatan untuk menjaga kepentingan industri minyak kacang soya Amerika Syarikat.

RUJUKAN

- Abd. Ghafar Ismail & Md Zyadi Md. Tahir. (1998). *Makroekonomi Malaysia: Perspektif Dasar*. Selangor: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Abdul Rashid. Zakariah. (1992). *Analisis Dasar Pertanian: Peranan Sektor Pertanian Dalam Pelan Induk Perindustrian*. Selangor: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Ahmad, Abu Talib. (2011). The Tun Abdul Razak Memorial and the Promotion of a National Memory in Malaysia. *Journal of the Malaysian Branch of the Royal Asiatic Society*, 2(301), 1-23.
- Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1977. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.

- Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1980. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1981. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1984. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1986. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1987. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Rasmi Tahunan Malaysia 1989. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Buku Tahunan Malaysia 1974. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Habibah Lehar. (2008). *The Malaysian Economy: Past and Present*. Selangor: University Publication Center (UPENA).
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Buku Maklumat Perangkaan Pertanian Malaysia 1983.
 Jabatan Penerangan Malaysia. Malaysia Year Book 1974.
 Jabatan Pertanian Malaysia. Laporan Jabatan Pertanian Malaysia 1976.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Perangkaan Tahunan Perdagangan Luar, Jilid I-Ekspert 1973.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Perangkaan Tahunan Perdagangan Luar, Jilid I Bahagian II, Eskport & Eskport Semula 1985.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Pertanian, Perikanan, Perikanan untuk Penggunaan Malaysia, 1982-1986.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Ringkasan Perdagangan Luar Negeri (Disember) 1990.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Ringkasan Perdagangan Luar Negeri (Februari-Disember) 1987.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Ringkasan Perdagangan Luar Negeri (Januari-Disember) 1988.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Ringkasan Perdagangan Luar Negeri (Januari-Disember) 1989.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Rumusan Perangkaan Semenanjung Malaysia. 1977.
 Jabatan Perangkaan Malaysia. Siaran Perangkaan Tahunan Malaysia 1983.
 Kementerian Kewangan Malaysia. Laporan Ekonomi Malaysia 1970/1971.
 Kementerian Kewangan Malaysia. Laporan Ekonomi Malaysia 1979/1980.
 Kementerian Kewangan Malaysia. Laporan Ekonomi Malaysia 1981.
 Kementerian Kewangan Malaysia. Laporan Ekonomi Malaysia 1982/1983.
 Laporan Elektronik, Produk Elektronik Pengguna Dan Industri Telekomunikasi Malaysia, 1986. Kedutaan Amerika Syarikat.
 Richard. L. (2007). *Malaysia: From Kampung to Twin towers: 50 Years of Economic and Social Development*. Oxford Fajar.
 Mariani Abdul Majid & M.d Zhahir Kechot. (1998). *Makroekonomi Malaysia Perspektif Dasar: Struktur Pertumbuhan Ekonomi Negara Sehingga 1995*. Selangor: Universiti Kebangsaan Malaysia.
 Penyata Rasmi Parlimen, Dewan Rakyat, Parlimen Keempat (Penggal Ketiga), 19hb Julai 1977.
 Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, Dewan Negara, Parlimen Kelima (Penggal Pertama), 9 Januari 1979.
 Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, Dewan Negara, Parlimen Keempat (Penggal Ketiga), 16 Januari 1979.
 Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, Dewan Negara, Parlimen Keempat (Penggal Ketiga), 29 Julai 1985.
 Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, Dewan Negara, Parlimen Keenam (Penggal Keempat), 7 April 1986.
 Penyata Rasmi Parlimen Malaysia, Dewan Negara, Parlimen Kelima (Penggal Keempat), 26 Mac 1982.
 Penyata Rasmi Parlimen, Dewan Rakyat, Parlimen Kelima (Penggal Kedua), 17 Jun 1989.
 Rancangan Malaysia Ketiga. 1976-1980. Kuala Lumpur: Cetakan Kerajaan.
 Zakariah Abdul Rashid. (1996). Analisis Dasar Pertanian: Peranan Sektor Pertanian dalam Pelan Induk Perindustrian. *Jurnal Ekonomi Malaysia*, 26, 95-12.